

Historia ya Falsafa

81 Falsafa Leo na Kesho

Na Dkt. Arthur Holmes wa Chuo cha Wheaton

Kwa darasa hili la mwisho, nilidhani kwamba badala ya kujaribu kuongeza maelezo zaidi kuhusu mambo mapya, ningemalizia na maelezo ya jumla. Ni wazi kwamba historia ya falsafa bado haijakamilika. Ni kauli dhahiri, ambayo inaweza kuonekana kuwa ya ajabu kidogo tunapomaliza historia ya falsafa, bila shaka, kwamba bado haijakamilika, kwa sababu historia inaendelea.

Kwa hivyo wacha nijaribu kuelezea mambo muhimu kuhusu falsafa kwa ufupi kama ilivyo leo, huku nikitazama wakati ujao, kwani wale ambao mna nia endelevu katika falsafa watakuwa na hamu zaidi nayo katika siku zijazo. Na ingawa hatuwezi kutabiri wakati ujao, tunaweza angalau kujiandaa kwa kutarajia kile kinachoweza kuwa. Sifa ya kwanza ya jumla ya falsafa leo ni kile ambacho nadhani tayari unakifahamu, yaani, tofauti kati ya mawazo ya bara la Ulaya na falsafa inayozungumza Kiingereza, ambayo wakati mwingine huwekwa kama tofauti kati ya fenomenolojia, mila ya fenomenolojia, na falsafa ya uchanganuzi.

Hata hivyo, jambo ni kwamba kama vile ujasusi umepanuliwa ili hisia finyu ya ujasusi unayopata katika Mill na Russell isitumikie tena, kutokana na kupanuka, kulegea kulikotokea kwa lugha ya kawaida na mambo mengine, vivyo hivyo neno uchanganuzi sasa ni legevu sana, ili halirejelei tena uchanganuzi wa kimantiki wa Russell au vinginevyo uchanganuzi wa lugha wa kawaida, lakini falsafa ya uchanganuzi sasa ni karibu falsafa yoyote inayojaribu kuchambua dhana na kuchambua hoja na, kwa maana hiyo, kufikiria kwa undani zaidi. Nakumbuka nikifanya karatasi kwa ajili ya mkutano wa falsafa huko Northern Illinois miaka michache iliyopita, na mmoja wa wanaume huko nje, Mason Myers, akaniambia kwa mwanga wa karatasi, vema, wewe ni mchanganuzi, na sikuwahi kujifikiria kama mchanganuzi, lakini nilikuwa najaribu kufikiria kupitia mambo ya kutatanisha, na nadhani katika kitabu chake hilo lilinifanya kuwa mchanganuzi. Kwa hivyo istilahi siku hizi ni legevu zaidi katika suala hilo.

Ni mitindo tofauti ya kifalsafa. Mtaalamu wa fenomenolojia, kama unavyojua, huwa na mwelekeo wa kuelezea badala ya kujenga hoja. Anadhani kwamba unapoona kinachoelezwa, ndipo unapoelewa hoja.

Ukweli umejidhihirisha, ilhali mwanafalsafa anayezungumza Kiingereza ana mwelekeo zaidi wa kutaka kukusanya hoja na sababu za kuunga mkono na kupinga katika kujaribu kupata hitimisho. Lakini hizi ni tofauti za mbinu, tofauti za nia. Sasa, mgawanyiko huu, ambao tumeuona kihistoria, unaendelea, na nadhani unapaswa kusema kwa uelewa mdogo wa pande zote mbili na mara nyingi heshima ndogo ya pande zote mbili.

Aina za uchanganuzi mara nyingi huzungumzia kwa dharau uzushi, na uzushi mara nyingi huzungumzia kwa dharau uzushi, hali ya kusikitisha. Kwa kweli, katika mgawanyiko wa mashariki wa Chama cha Falsafa cha Marekani, mgawanyiko wa mashariki ukiwa, au tuseme nini, Pennsylvania na mashariki, umekuwa wa kisiasa sana kiasi kwamba una taaluma iliyogawanyika sana. Na hii, licha ya ukweli kwamba kuna watu mashuhuri waliofanikiwa kuendelea katika kambi zote mbili.

Mmoja wao ni Richard Rorty, ambaye tumemtaja hapo awali. Kitabu chake cha baada ya usasa, *Philosophy in the Mirror of Nature*, kinatumia watu kuanzia Wittgenstein hadi Gadamer hadi Foucault, sana katika kambi zote mbili. Na upande wa pili wa nchi, Hubert Dreyfus, Dreyfus, Hubert Dreyfus huko Berkeley, pia wanaonekana kufanikiwa kuendelea katika hizo mbili na kuweza kuingiliana na kufanya kazi na watu katika mila zote mbili.

Lakini idara nyingi za falsafa nchini Marekani zina uchambuzi mwingi kwa namna moja au nyingine, kwa maana pana, labda zikiwa na mtaalamu mmoja wa uzushi wa ishara. Na kuna baadhi ya tofauti katika hilo. Kuna idara chache ambazo ni za uzushi mwingi, labda zikiwa na mchambuzi wa ishara.

Jambo la ajabu linalokuja akilini mara moja. Moja ni Chuo Kikuu cha Duquesne huko Pittsburgh. Jingine ni Chuo Kikuu cha Jimbo la New York huko Stony Brook.

Kuna baadhi wanaojaribu kushikilia pande zote mbili. Kwa mfano, Chuo Kikuu cha Northwestern, ingawa, kwa kweli, wana programu mbili tofauti za wahitimu kama matokeo: Chuo cha Boston, Chuo Kikuu cha Kikatoliki huko Washington, na kadhalika.

Lakini picha ya jumla ni kwamba falsafa nchini Marekani ni ya aina ya majaribio na uchambuzi mpana. Na hiyo ndiyo sifa ya kimbinu. Ni kwa kuzingatia hilo ambalo huwa na mwelekeo wa kuwaambia watu wanaotaka kuendelea na falsafa, msifanye isipokuwa kama mnaweza kuvumilia kiasi fulani cha mambo ya uchambuzi.

Na kama huwezi kufanya kazi kwa undani wa aina hiyo na huna nia ya kufanya hivyo, usiendele katika falsafa. Ikiwa kinachokuvutia na kukuchochea ni historia ya mawazo badala ya kufanya kazi na masuala na hoja na dhana na kadhalika, basi labda unapaswa kuendelea katika historia ya mawazo badala ya falsafa kama hiyo, ambayo huwa na umakini zaidi. Ingawa, kusema ukweli, sidhani kama historia ya mawazo inaunda historia katika historia ya mawazo kama falsafa ilivyo katika historia ya mawazo.

Kwa hivyo ikiwa una nia ya kuwa mahali ambapo kitendo kiko katika suala la kuunda historia, ni falsafa. Lakini ikiwa unapenda kuishi katika wakati uliopita, basi historia ya mawazo. Kwa hivyo hiyo ndiyo sifa ya kwanza pana.

Sifa ya pili pana ni kwamba katika mawazo ya Magharibi, na unajua, ni vigumu kufafanua unachomaanisha na Magharibi sasa. Mwaka mmoja au miwili iliyopita, tulimaanisha magharibi mwa Pazia la Chuma. Naam, bado tunapaswa kumaanisha hivyo.

Ulaya Magharibi na falsafa ya Anglo-Amerika. Kwa upande wa msimamo wa jumla , kwa kiasi kikubwa ni uasili wa kisayansi. Je, ubinadamu wa kidunia ni nini katika istilahi maarufu?

Sasa, ninaposema uasili wa kisayansi, namaanisha, bila shaka, mwelekeo wa maarifa ya kisayansi kama aina halisi na uasili wa kifalsafa. Na mwelekeo wa kifalsafa katika ulimwengu wa vyuo vikuu Magharibi. Lakini pamoja na sifa fulani.

Imani ya Kikristo ndiyo falsafa kuu katika falsafa ya dini, bila shaka, ikitawala falsafa ya dini katika mawazo ya Anglo-Amerika. Hiyo haikuwa hivyo miaka 20, 30, 40 iliyopita. Ilikuwa hivyo mwanzoni mwa karne iliyopita.

Kati ya hayo, bila shaka, mchakato wa kueneza dini uliongezeka. Lakini nakumbuka katika miaka ya 50 nikiwa kwenye mkutano wa Chama cha Falsafa cha Marekani huko St. Louis ambapo kijana Mkatoliki, mtu wa kawaida kutoka Chuo Kikuu cha Pennsylvania, ambaye jina lake lilikuwa James Ross, alitoa karatasi inayoitwa Hoja ya Uskoti kwa Uwepo wa Mungu. Na kila mtu alijaribu kumkasirisha na kubishana, naye akawapinga wote.

Na hadhira ilipokuwa ikitoka chumbani, nilimsikia mwanafalsafa mmoja akimwambia mwenzake, lazima kuna kitu kibaya nacho. Siwezi kuona ni nini, lakini haiwezekani kuwa kweli. Sasa hiyo ilikuwa tabia ya miaka ya 50.

Katika, ningesema, miaka 10, labda 15 baada ya hapo, katika hoteli ile ile huko St. Louis, mkutano mwingine wa Chama cha Falsafa cha Marekani, nilikuwa nikiongoza mjadala wa jopo la watu watatu katika falsafa ya dini. George Mavrodis, Chuo Kikuu cha Michigan, mhubiri wa kiinjili. Dick Patil wa Chuo Kikuu cha Jimbo la West Washington, Mkatoliki wa kawaida.

Stan Kane wa Miami na Ohio, mwenye asili ya kiinjili. Hapa tulikuwa wanne, Wakristo waliokiri, tukiendesha mjadala wa jopo kuhusu tatizo la uovu, na tukiwa tumesongamana nje. Hilo halingeweza kuwa katika miaka ya 50.

Leo, hakuna mtu ambaye angesema hata kidogo kuhusu hilo. Ni jambo tu na kila mtu anajua hilo. Falsafa ya dini ni kwamba, mwelekeo wa juu wa nidhamu unafafanuliwa na Wakristo wanaofikiria, Wakatoliki, Waprotestanti, wakiwemo wainjilisti.

Na katika kipindi cha mwisho, ni nini, kama miaka saba, minane, miaka saba, marais wanne wa Chama cha Falsafa cha Marekani cha Idara ya Kati wamekuwa, wamekuwa, nilisema wainjilisti? Wamekuwa Wakristo. Katika baadhi ya matukio, wainjilisti. Alvin Pla ntinga, William Alston, Alan Donegan, na Nicholas Wolterstorff, wiki chache zilizopita.

Na hili lisingesikika huko nyuma katika miaka ya 50. Kwa hivyo, hili linaifanya iwe sawa. Mtu anatumaini, na hapa anaangalia wakati ujao, mtu anatumaini kwamba aina hii ya uwepo wa Kikristo katika falsafa itaenea kwa ushawishi mkubwa katika maeneo mengine ya falsafa kama ilivyo katika falsafa ya dini.

Sasa, iko pale katika metafizikia na epistemolojia, kwa sababu falsafa ya dini inakuingiza katika metafizikia na epistemolojia. Iko pale katika maadili, lakini katika nyanja hizo zingine, si kubwa kama ilivyo katika falsafa ya dini. Utawala bado ni uasili wa kisayansi.

Ushawishi wa watu kama Quine. Sasa, sifa nyingine ambayo inapaswa kufanywa kwa ujumla huu inahusiana na kuibuka kwa postmodernism katika maonyesho yake mbalimbali. Udhahirisho katika, wa kupinga uhalisia katika falsafa ya sayansi.

Kupinga uhalisia katika maadili. Kupinga uhalisia katika epistemolojia, Richard Rorty na kampuni. Na kupinga uhalisia katika dini, lakini zaidi katika theolojia kuliko katika falsafa ya dini.

Hiyo ni kusema, kuna upinzani mkubwa zaidi wa uhalisia miongoni mwa wanatheolojia wa kitaalamu kuliko ilivyo miongoni mwa wanafalsafa wa kitaalamu wa dini. Kwa hivyo katika vyuo vikuu kadhaa, imani ya Kikristo ina ushahidi zaidi katika idara ya falsafa kuliko idara ya theolojia. Na unakuta baadhi ya wanahistoria wakisema kwamba kuna theolojia zaidi inayofanywa na wanafalsafa siku hizi kuliko ilivyo kwa wanatheolojia.

Lakini basi, baada ya usasa, pamoja na maonyesho yake mbalimbali, ikiwa ni pamoja na wingi wa mawazo ya kidini, hakika kunaonekana. Kama itapinga kwa uzito utawala wa kisayansi wa uasili itaonekana. Mimi binafsi sitarajii.

Na sitarajii iwe hivyo kwa sababu baada ya usasa, wingi, kupinga uhalisia, na utegemezi wa dhana ya nadharia ...

Kwa hivyo sitarajii kwamba utegemezi huu wa baada ya usasa na upingaji uhalisia utatawala. Ninatarajia kwamba litakuwa suala muhimu kwa muongo ujao, labda miongo miwili. Lakini sitarajii kuwa ni uchukuaji wa madaraka kwa maana yoyote ile.

Kuna maendeleo mengine ya hivi karibuni ambayo yana uwezekano wa kubaki na kukua. Kuvutiwa na metafizikia, ambayo nilikuwa nikizungumzia mara iliyopita,

kumetokana na maendeleo katika falsafa ya lugha. Nina mwelekeo wa kufikiria kwamba maendeleo katika metafizikia yatakuwa ya kujitegemea badala ya kudumishwa na falsafa ya lugha.

Falsafa ya lugha ni aina ya kitu unachohitaji kukifanya baada ya watu kukuambia kwamba metafizikia haina maana. Lakini mara tu unapoanza, inakuwa inajitegemea. Huhitaji kazi nyingi katika falsafa ya lugha ili kuendelea.

Kwa hivyo natarajia maendeleo hayo ya kimetafizikia yaendeleo kwa msisitizo maalum juu ya uhusiano wa akili na mwili. Tatizo la akili na mwili ni pale ambapo kazi nyingi imekuwa ikiendelea. Na pale ambapo uwili wa akili na mwili una watetezi wa falsafa wenye ufasaha kama Richard Swinburne, ambaye alikuwa hapa chuoni miaka michache iliyopita.

Mabadiliko katika maadili, pia, yana uwezekano wa kuendelea. Mojawapo ya mabadiliko muhimu sana kutokana na uanaharakati wa miaka ya 1960 ilikuwa kurudi kwa maadili yaliyotumika. Kwa nini kurudi? Maadili yalijadiliwa kwa maneno yaliyotumika katika historia yote na hakika na watu kama Bentham na Mill.

Kilichoingilia kati ni mjadala wa meta-ethics. Aina ya kitu kinachowakilishwa na Principia Ethica ya GE Moore, ambapo alianza kuuliza maana ya wema ni nini na akaendeleza msimamo wake wa ufahamu. Maana ya maneno ya kimaadili.

Na kisha, bila shaka, hilo liliimarishwa tu na tamko la AJ Ayer kwamba maneno kama hayo hayana marejeleo ya kimatibabu. Ili kwamba ikiwa hayana marejeleo ya kimatibabu, basi hukumu za kimaadili hazina umuhimu wa kweli. Na katika kushinda hilo, ni muhimu tena kuzingatia masuala ya kimaadili.

Maana ya maneno yetu ya kimaadili ni nini ikiwa kweli yana maana? Sasa, hilo linamaanisha ukweli kwamba labda kwa miaka 40 au 50 mwanzoni mwa karne, umakini mkubwa wa maadili ya kifalsafa ulikuwa kwa wasiwasi wa kimaadili, kwa kupatwa kwa wasiwasi wa kimaadili uliotumika. Lakini kwa sehemu kwa sababu kikwazo hicho kilishindwa na kwa sehemu kwa sababu ya uanaharakati wa miaka ya 60, maadili yaliyotumika yakawa uwanja wenye nguvu yenyewe. Sasa, unaweza kuona hili kwa kuangalia tu mtaala katika sehemu kama Wheaton.

Huko nyuma katika miaka ya 50, hakukuwa na kozi ya maadili chuoni, jambo lililotufanya tuaibike. Miaka ya 60 ilitugusa, nadhani, kama matokeo ya hilo, kama tani ya matofali. Na inaonekana kwangu kwamba jambo la kwanza kufanywa kuhusu mtaala lilikuwa katika miaka ya 60 wakati rasimu ya Vietnam ilikuwa akilini mwa wanafunzi wanaume na wengi wao wakihangaika kuhusu swali hilo.

Nilianza kufundisha kozi inayoitwa Vita na Maadili ya Kikristo, ambayo ilitoka kwenye mkusanyiko wa vitabu ambao huenda umeuona kwenye duka la vitabu, ambao

uliacha kuchapishwa lakini , wakati wa Vita vya Ghuba, ulirudi kuchapishwa tena. Mchapishaji alikuwa tayari. Lakini vita, Vita vya Vietnam, vilipoisha, kozi hiyo ilipanuliwa na kuwa kozi tuliyoita Maadili ya Kijamii, ambayo sasa ni Maadili, Sheria, na Jamii.

Lakini hiyo, kwa kweli, ilikuwa kozi ya kwanza ya maadili iliyotumika ambayo ilikuwa imefanywa kwa muda mrefu hapa Wheaton. Sasa unajua ulichonacho. Maadili ya biashara, maadili ya kibiolojia, maadili ya vyombo vya habari, maadili na masuala ya kimataifa, nk, nk, nk, na kadhalika.

Lakini hii ni kweli nchini kote. Na ni tasnia kubwa zaidi ya kifalsafa nchini, maadili yanayotumika. Daima kuna kazi katika maadili yanayotumika.

Kwa hivyo hilo litaendelea, nina uhakika, kwa sababu tu linarudi kwenye kile ambacho wanafalsafa wamefanya kihistoria. Hata hivyo, kuna masuala ya kushughulikiwa hapo. Moja, kwa Wakristo katika falsafa, ni uhusiano kati ya maadili ya kifalsafa na ya kitheolojia.

Uhusiano kati ya maadili ya kifalsafa na ya kitheolojia. Na nadhani kwa miaka kadhaa , yamekuwa tofauti kidogo katika suala hili. Kwamba kwa kiasi kikubwa, wataalamu wa maadili ya kitheolojia wamekuwa wakishughulikia mienendo ya maisha ya kimaadili.

Hiyo ni kusema, kuleta dhana kama vile dhambi na neema. Ilhali maadili ya kifalsafa yamekuwa yakishughulikia masuala ya kufanya maamuzi ya kimaadili, yakileta kanuni za kufanya maamuzi. Na kwa sababu, kwa hivyo, ajenda za hizo mbili zimekuwa tofauti, ajenda tofauti ya maadili ya kitheolojia kuliko ya maadili ya kifalsafa, kumekuwa na ujumuishaji mdogo wa theolojia na falsafa.

Isipokuwa katika sehemu fulani dhahiri, kama vile nadharia za amri za Mungu, au maadili ya sheria asilia, mambo ya aina hiyo. Hata hivyo, maendeleo ya maadili ya fadhila yanaleta tofauti. Maadili ya fadhila, ambayo unakumbuka, yalichochewa kwa kipimo na Alasdair MacIntyre.

Nilikuwa nikizungumza naye kwa simu asubuhi ya leo nikijaribu kumfanya aje kwenye mkutano wetu hapa mwaka 93, lakini alikataa. Kwa hivyo tunaendelea kujaribu. Nadhani hiyo ni mara ya tatu tumejaribu.

Lakini kutokana na kitabu cha MacIntyre kiitwacho After Virtue, ambapo alitundika mambo yote ya aibu ya Enlightenment kwenye maadili ya kanuni na kufanya maamuzi, na kimsingi alitaka kurudi kwenye mila ya Aristotle na maadili ya fadhila, maendeleo hayo ni wazi yana na yatakuwa na athari fulani kwenye uhusiano wa falsafa na maadili ya kitheolojia. Kwa sababu ikiwa unazungumzia maendeleo ya fadhila, unazungumzia mienendo ya maisha ya maadili, na mambo ambayo dhambi

na neema vinahusika, unaona. Na mfano wa hilo, nadhani, ni kazi ya Bob Roberts wetu, ambaye, kwa bahati mbaya, yuko katika ukingo wa kile kinachoendelea katika maadili ya fadhila.

Kazi yake inanukuliwa katika makala za jarida kila wakati, ambapo unapata aina yake ya ujumuishaji wazi wa uelewa wa Kikristo wa asili ya mwanadamu, dhambi, neema, huku wakati huo huo, aina hiyo ya uchambuzi wa Wittgenstein wa dhana za thamani, dhana za fadhila, akijaribu bila kuchoka kuelewa kuhusu fadhila na jinsi inavyofanya kazi na uhusiano wake na hisia zinazofaa na kadhalika. Kwa hivyo, nadhani hapa una kitu ambacho kitakuwa maendeleo endelevu. Sasa, katika sifa na matarajio haya, unaona wasiwasi wangu kwa uwepo wa Kikristo katika falsafa.

Na natumaini unaona wasiwasi huo. Natumaini umeona wasiwasi huo ukipitia historia nzima ya falsafa. Kwa kweli, hii ndiyo hadithi.

Unaifahamu? Tunachozungumzia ni aina mbalimbali za mila za kihistoria, unaona. Na katika utamaduni wa falsafa ya imani ya Mungu, falsafa inayofanywa kwa mtazamo wa imani ya Mungu, kuna aina mbalimbali za hizo—Kiyahudi, Kiislamu, Kikristo, zikitaja dini tatu kuu za imani ya Mungu, ni wazi. Na ndani ya utamaduni wa imani ya Mungu ya Kikristo, unapata aina mbalimbali vivyo hivyo.

Kwa hivyo, ninapozungumzia falsafa ya Kikristo hapo awali na sasa na wakati ujao, nataka kuielezea kwa njia nne. Moja kama mila ya mtazamo. Labda hiyo ni njia mbili yenyewe.

Mila kwa maana kwamba kuna historia inayoendelea ya mawazo ya Kikristo katika falsafa. Nami hutumia neno hilo kimakusudi. Wakati mwingine, wanafalsafa Wakristo wametoa hisia kwamba unafanya falsafa kwa kuweka imani zako za kitheolojia kwenye mabano, kuweka mitazamo, maadili na wasiwasi wako mwenyewe kwenye mabano.

Nadhani hiyo si tu kwamba si ya kibinadamu. Nadhani haiwezekani kwa wanadamu. Kuweka vizingiti kwenye kifaa hicho cha ajabu, unakumbuka? Kuweka vizingiti, kusimamisha hukumu, jambo ambalo Descartes alijaribu, haliwezekani kabisa.

Haikuwa kwa ajili ya Descartes. Haikuwa kwa ajili ya Husserl. Kuchukua msimamo usioegemea upande wowote, kutokuwa na upande wowote kabisa wakati moyoni mwako hauko, ni kujidanganya.

Na kwa hivyo, inaonekana kwangu kwamba njia ya uaminifu wa kiakili ni kukiri. Hiyo ni kusema, kuwa wazi kabisa kuhusu unakotoka. Kukubali hilo.

Kuona ni wapi hilo linaathiri mawazo yako. Kuona ni wapi misimamo ya watu wengine inaathiri mawazo yao. Toa nafasi ipasavyo.

Wakati mambo hayo mawili yanapopatana, sawa na vizuri. Mna makubaliano. Lakini inawezekana kwa watu wawili kuamini kitu kimoja kwa sababu tofauti.

Kwa hivyo, sizungumzii kufanya kazi kwa msingi usioegemea upande wowote. Baadhi ya watu hutumia neno presupposition. Sasa, kwangu mimi, neno presupposition linamaanisha dhana ya hoja za kutoa maoni.

Dhana ni aina ya dhana ya msingi. Isipokuwa kwamba ikiwa ni dhana, si msingi usiopingika, unaona. Naam, kwa kadiri mfumo huo wa msingi wa mifumo ya kutoa maoni unavyoelezewa, angalau, labda unaonyeshwa, lakini angalau unaonyeshwa na neno dhana, sitaki kuzungumzia falsafa ya Kikristo kama inayofanya kazi na dhana za Kikristo.

Ningependa kusema mtazamo. Neno mtazamo linaniruhusu kusema kwamba hakuna tu mapendekezo yaliyoelezwa, ambayo naamini ni kweli, lakini pia kuna maadili na wasiwasi fulani unaohamasisha na kuongoza mchakato wa kuchagua, pamoja na mchakato wa kufikiri. Mtazamo unaoundwa na imani, mitazamo, maadili, unaona.

Kwa hivyo, mila ya baada ya kutazama . Pili, nataka kusema kwamba falsafa ya Kikristo ni ya uchunguzi. Hiyo ni kusema, ni mchakato, si bidhaa iliyokamilika.

Ni mchakato, si bidhaa iliyokamilika. Wazo la kumaliza kazi mara moja na kwa wote linapingana na hali inayoendelea ya uchunguzi wa kifalsafa, ambapo kuna masuala mapya na matatizo mapya yanayoibuka kila mara. Falsafa ni kama mazungumzo ya kihistoria kati ya watu wenye imani zinazofanana na tofauti.

Na mazungumzo, kama ya Plato, hayamaliziki kamwe. Yanaendelea. Kwa hivyo, nasema historia ya falsafa haijakamilika.

Ni kipindi cha ng'ombe ambacho hakimaliziki kamwe. Tatu, pamoja na mambo hayo mawili, nataka kusema kwamba ni shughuli ya wingi. Ninajaribu kutumia neno falsafa ya Kikristo bila kifungu dhahiri.

Falsafa ya Kikristo. Ni utamaduni unao tofauti mwingi. Utofauti kutokana na mbinu tofauti za kifalsafa, labda mitazamo tofauti ya kifalsafa, hakika kutokana na mila tofauti za kitheolojia, ambazo zitaleta tofauti katika mambo fulani muhimu, unaona.

Aina mbalimbali za vitu vinavyotupa tofauti za kiakili. Nami naona kwamba uwingi huo ni mzuri. Ukithamini aina ya mchakato muhimu uliojengewa ndani unaokufanya ufikiri, ukue, kwa njia ya kujirekebisha, basi unachohitaji ni watu ambao hawakubaliani nawe.

Na inaonekana kwangu kwamba, si katika mambo yote, lakini angalau katika mambo mengine, utofauti ndani ya mila ya Kikristo na kanisa la Kikristo ni mzuri. Unapaswa kutufanya tujikosoa, kutufanya tuwe wanyenyekevu, kutuzuia kuegemea upande wowote, kama wanadamu wanavyofanya. Sisi ni wapumbavu wa ajabu tu.

Kwa hivyo, kuna mambo mengi. Na kisha nataka kuongeza jumla. Kati ya watu wote, inaonekana kwangu, Wakristo katika falsafa wanapaswa kufikiria kwa picha nzima akilini, badala ya kuona kwa handaki, wakiangaza macho, wakifanya kazi katika ugawaji fulani wa sehemu ndogo ya moja ya taaluma ndogo za falsafa.

Hapana, haijalishi ni mambo gani maalum ambayo mtu anafanya kazi nayo, Mkristo hakika anahitaji kuwa na picha nzima na kuangalia mambo kwa ujumla kwa mtazamo wa ulimwengu wa Kikristo na kuzingatia ipasavyo. Hilo, inaonekana kwangu, lina maadili kadhaa, ambayo ni muhimu zaidi ni jinsi ambavyo yanaweza kuongoza uteuzi wa kile unachofanyia kazi, kile ambacho mwanafalsafa anafanya kazi. Acha nitoe mfano wa uamuzi wako kuhusu kile utakachofanya baada ya kuanza.

Na swali ambalo baadhi yetu tunakusumbua nalo tangu unapotangaza shahada ya uzamili. Hilo kimsingi ni swali unalopaswa kulishughulikia ndani ya muktadha wa mtazamo wa Kikristo, usimamizi wa maisha yako na vipawa vyako kulingana na kile kinachoweza kuwa kimkakati, nk. Na nakumbuka mjadala wa jopo niliokuwa nao katika Jumuiya ya Wanafalsafa Wakristo miaka michache iliyopita katika mkutano huko DC Alvin Plantinga ulikuwa kwenye jopo, na kila mmoja wetu aliulizwa kuzungumzia jinsi Ukristo unavyoathiri falsafa yetu.

Na Plantinga akasimama na kusema, vema, nadhani ushawishi wake ni wa kwanza kabisa katika kile ninachochagua kufanyia kazi. Ni tatizo gani nitakaloshughulikia? Tatizo la kimkakati ni kuhusu asili ya jumla ya mtazamo wa ulimwengu wa Kikristo. Na nadhani hiyo ndiyo hali halisi.

Sasa, hilo lina matokeo mabaya ikiwa hilo ndilo jambo pekee la kuzingatia. Yaani, ukitangaza msimamo katika falsafa, kama tulivyofanya hivi karibuni, na kuanza kukusanya marundo haya ya barua za uchunguzi na vita na mengine yote, unagundua kuwa 90% yao yako katika falsafa ya dini, ambayo ndiyo ambayo hatuhitaji msaada katika wakati huu. Kwa hivyo inaonekana kwangu swali la uwakili halipaswi kuwa tu katika suala la nini ni mkakati kwa mawazo ya Kikristo, lakini nini ni mkakati kwa mawazo ya Kikristo katika shughuli nzima ya falsafa ya Kikristo katika wakati huu wa historia.

Unaona picha kubwa zaidi. Na kwa hivyo ningewasihi baadhi yenu kufikiria kuhamia kwenye metafizikia, falsafa ya sayansi. Na nadhani ni ipi ambayo imepuuzwa zaidi kati ya nyanja zote za kifalsafa? Nadharia ya urembo.

Nadharia ya urembo. Ndiyo. Hebu tuone.

Kwa mfano tu, jambo ninalofanyia kazi sasa, huenda nimelitaja hili hapo awali, limekuwa kwa miaka miwili au mitatu, litakuwa kwa wanandoa wengine, kimsingi ndio msingi wa hukumu za kimaadili. Msingi wa uhalisia wa kweli ni upi? Kwa maadili, unaona. Na umekuwa ukipata baadhi ya mambo ambayo nimekuwa nikipata mwaka mzima, kwa sababu ni mambo ya kihistoria.

Ningependa kufikiria kwamba, mara ya mwisho nitakapofundisha kozi hii, labda miaka michache ijayo, nitaweza kujumuisha yote niliyoyapata ndani yake, lakini labda sivyo. Kwa hivyo, itabidi uendelee kufuatilia hiyo. Kozi hii itakuwa tofauti kabla sijamaliza kuliko ilivyo sasa, kwa sababu tu ya mambo yanayopaswa kufanywa.

Basi, mustakabali wa falsafa haujabainika. Bado unaendelea kutayarishwa. Na nadhani jambo la mwisho ninalotaka kusema kabla hatujachukua, ukitaka, dakika 15 za majadiliano, ni kwamba kile ambacho mustakabali wa falsafa utakuwa nacho kinategemea kwa kiasi fulani watu kama wewe.

Nami ninalichukulia hilo kwa uzito. Kwa miongo kadhaa ambayo nimefundisha sehemu au kozi hii yote ya historia ya falsafa, nyinyi darasani mmeendelea kufanya mambo ya kila aina. Kuna marais wa vyuo vikuu.

Kuna maprofesa wa seminari. Kuna watu ambao wamekuwa wakichapisha falsafa kwa miaka 20 au 30. Kuna watu walio nje ya falsafa, kama vile Mark Noll na Roger Lundin.

Watu ambao, kupitia kazi yao, wanaunda historia ya mawazo ya Kikristo na, katika baadhi ya vipengele, historia ya mawazo mapana. Hiyo ndiyo historia inayoundwa nayo. Historia inatengenezwa na watu kama wewe.

Utaona. Ni watu wa kawaida kama sisi ambao, kwa usimamizi wa vipawa tulivyo navyo, huchangia kwa kiasi fulani katika kutengeneza historia ya falsafa na kutengeneza historia ya siku zetu. Kwa hivyo sijui jinsi nyingine ya kumaliza kozi kama hii, lakini kwa maoni kama hayo kuhusu falsafa leo, nukta, nukta, nukta, na kesho, nukta, nukta, nukta, kukuacha ujaze nukta.

Dottie, watu kama sisi. Sawa, dakika 15, maswali, majadiliano. Ndiyo.

Ndiyo. Matoleo mapya ya mambo ya zamani. Ndiyo.

Ndiyo, unaona, kile kilicho cha zamani ni mila mbalimbali. Kilicho kipya ndicho kinachoingia njiani. Ndiyo.

Ndiyo. Kama moja ya mila hizi ni mila ya theistic na nyingine, kata keki ya crepe tofauti leo, ni mila ya relativist, sawa, kuingiza postmodernism ndani yake, ni mila ya

relativist, ni nini kipya? Naam, relativism ya wasophists hutofautiana kwa kiasi fulani na wasophists na wakosoaji wa Kigiriki na Kirumi, wasophists na wakosoaji wa Kigiriki, sawa, hutofautiana kwa kiasi kikubwa na wakosoaji wa David Hume, na hutofautiana kwa kiasi kikubwa na postmodernism. Sasa, kwa nini inatofautiana na vipi? Naam, pata ulinganisho katika hizi mbili, kwanza kabisa .

Nakumbuka kusoma kitabu kilichoandikwa katika karne ya 18 kiitwacho Evenings with the Skeptics. Kilisikika kama aina ya kitabu cha kupendeza kabla ya siku za televisheni. Lakini kilikuwa kimejaa marejeleo ya Pyrrho , Avelis , na Carneades na mengine mengi.

Lakini jambo la kuvutia ni kwamba, ingawa ilikuwa imejaa marejeleo kuhusu hilo, ilikuwa wazi ikifanya kazi chini ya ushawishi wa sayansi ya Newton na ilijihusisha na ukosoaji wa sayansi ya Newton. Kulikuwa na mambo fulani muhimu ambayo yamekuwa kitovu cha umakini katika shaka ya aina ya Hume. Wazo la muunganisho muhimu, tatizo la utangulizi, linaweza kuamua ni nini kilicho sahihi kimaadili, mambo ya aina hiyo, unaona.

Sasa, njoo hapa . Kilichokuwa kikifanya kazi katika hili kilikuwa sayansi ya Newton . Kilichofanya kazi hapa ni mfumo wa kikaboni zaidi, wa uhusiano ambapo tunatambua utegemezi wa kila kipengele cha maisha na utamaduni katika mambo mengine, ili falsafa yako iamuliwe, ndicho kinachodokezwa, kwa njia nyingi, kwa rangi yako, jinsia yako, tabaka lako la kijamii na kiuchumi, unaona, kwa sababu tu ya uhusiano wa vitu katika mfumo huu wa kikaboni.

Je, unaweza kuona modeli nyingine ikiibuka? Ndiyo. Sijui. Miaka michache iliyopita, nilikuwa nikifikiri kwamba kulikuwa na modeli ya nne ikiibuka ambayo niliita modeli ya kibinafsi.

Nilikuwa nikimfikiria mwanafalsafa wa Uskoti John McMurray, ambaye sasa hajulikani sana, kwa hivyo sizungumzii sana kuhusu hilo. Mawazo ya kutamani. Lakini John McMurray aliandika kitabu kinachoitwa The Self as Agent, na kingine kinachoitwa Persons in Relation.

kadhaa . Hiyo ilikuwa, au kujaribu kuihusisha na mambo unayoyafahamu, ambayo hakika yalikuwa baada ya Kantian. Dhana ya Kant kuhusu mtu, hadhi ya mtu, haikuwa tofauti na baadhi ya watetezi wa udhanaishi wenye ubinafsi zaidi kwa kuwa walitaka kuisitiza wewe badala yake.

Upekee wa uhusiano wa I-wewe badala ya uhusiano wa I-wewe. Lakini kwa vyovyote vile, msisitizo wake juu ya hilo ulionekana na waandishi kadhaa , wanafalsafa, wanatheolojia, wataalamu wa maadili , na kadhalika, hivi kwamba walikuwa wakifanya kile unachoweza kukiita tofauti ya kimakundi, tofauti ya makundi, kati ya watu na vitu vingine. Sasa, uasili ni msimamo wa kupunguza, na moja ya matatizo na

metafizikia ya Whitehead ni kwamba, kwa kweli, anawapunguza watu kwenye matukio magumu tu bila upekee wowote wa kimakundi.

McMurray alikuwa akitofautisha mambo kwa njia ya kategoria, na nadhani hilo lilikuwa la manufaa sana. Waandishi walioshawishiwa naye, kulikuwa na mwanatheolojia, Mnya-New Zealand, Robert Blakey, aliyeandika kitabu kinachoitwa, ilikuwa nini? Dini ya Kidunia na Mungu Anayetenda, kitu cha aina hiyo. Helmut Thielicke, si lazima ashawishiwe naye, aliendeleza misimamo inayofanana katika theolojia yake.

Lakini inaonekana kwangu kwamba huo ni msimamo unaohitaji kuendelezwa, kama ninavyosema, ambao unahitaji kuendelezwa. Ikiwa dhana muhimu za imani ya Kikristo hazijumuishi tu upitaji wa Mungu binafsi, bali pia upekee wa sifa wa wanadamu kama tofauti na vitu vingine, basi hilo linahitaji kuingizwa katika kitu zaidi ya kucheza tu na matatizo ya akili na mwili. Kwa hivyo ningependa kufikiria kwamba moja ya matokeo ya baadhi ya mitindo ya siku hiyo inaweza kuwa hiyo.

Na inashangaza kwamba katika maadili yanayotumika, na nilitaja hili tulipokuwa tukizungumzia maadili tangu uchanya, kwamba katika maadili yanayotumika, kanuni ya Kantian ya heshima kwa watu inarudiwa, kufanyiwa upya, unaona. Labda imeenea zaidi katika maadili yanayotumika siku hizi kuliko baadhi ya matumizi ya zamani. Kanuni au mbinu kuu tatu zinaonekana kuwa matumizi ya kawaida, heshima kwa watu , au msingi fulani wa kimkataba.

Kwa hivyo nadhani ili kuanzisha mkataba na heshima kwa watu , na ikiwa unapenda kuwa na utilitarianism ambayo haitasema tu kuongeza faida kwa kila kitu, kabichi na pia wafalme, unahitaji tofauti ya kitabia. Karl? Kwa upande wa ujuzi wa awali, kwa kiwango hicho, nadhani lazima niseme hapana. Nadhani lazima niseme hapana.

Hiyo ni kusema, mawazo ya asili hayapo. A priori inayojadiliwa siku hizi ni asili ya a priori ya ukweli wa kimantiki wa umbo A sawa na A sawa na non-A. Huenda miundo ya priori ya aina nyingine, lakini hata kategoria za Kantian zinajua zina uhusiano mzuri , katika mwelekeo wa neo-Kantian.

Kwa hivyo hapana, nadhani tabia ya jumla inabaki kuwa ya kimajaribio kidogo katika suala hilo, na nadhani hiyo ni kweli katika mawazo ya Ulaya pia, angalau kuhusu miundo ya awali ya mawazo. Ndiyo. Msisitizo wa Husserl kuhusu nia si muundo wa mawazo bali ni njia iliyopangwa ya kuhusiana na nyingine, unaona.

Kwa hivyo nina mwelekeo wa kuona uzushi kama aina tofauti ya upimaji wa aina pana unaozingatia zaidi hisia ya ndani kuliko hisia ya nje. Ndiyo, kwa hivyo hapana, sidhani kama mwelekeo huo wa kimantiki umeendelezwa . Wengine wangesema umeendelezwa katika Hegel, lakini basi Hegelians wenye damu nyekundu ni spishi adimu sana siku hizi.

Ndiyo. Sawa, kuna kingine? Hebu tuiite siku moja , nasi tutafanya mitihani yako ifikapo Jumatano. Je , kuna mtu yeyote ambaye hakupata mtihani? Njoo ofisini nami, nina mitihani huko juu.